

C?345/05. sz. ügy

Az Európai Közösségek Bizottsága

kontra

Portugál Köztársaság

„Tagállami kötelezettségzegés – Adójogszabályok – Az ingatlanok visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességének feltételei – EK 18. cikk, EK 39. cikk és EK 43. cikk – Az Európai Gazdasági Térséget létrehozó megállapodás 28. és 31. cikke – Az adórendszer koherenciája – Lakásügyi politika”

Az ítélet összefoglalása

Személyek szabad mozgása – Munkavállalók – Letelepedés szabadsága – Európai Unió polgárság – Adójogszabályok

(EK 18. cikk, EK 39. cikk és EK 43. cikk; EGT?megállapodás, 28. és 31. cikk)

Valamely tagállam, amely olyan adójogi rendelkezéseket tart fenn, amelyek az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban él?k állandó lakásául szolgáló ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességét alárendelik azon feltételnek, hogy az adókötelezett a jövedelmet nemzeti területen fekv? ingatlan megszerzésébe fektesse be újra, nem teljesíti az EK 18., az EK 39. és az EK 43. cikkb?l, valamint az Európai Gazdasági Térségr?l (EGT) szóló megállapodás 28. és 31. cikkéb?l ered? kötelezettségeit.

Az az adóalany ugyanis, aki az e tagállamban található, lakhatására szolgáló ingatlan eladása mellett dönt azzal a szándékkal, hogy a minden uniós polgárt megillet? szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog – amely a munkavállalók szabad mozgása tekintetében az EK 39. cikkben, míg a letelepedés szabadsága tekintetében az EK 43. cikkben kerül kifejtésre – s?t az EGT?megállapodásnak a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó 28. cikkében és a letelepedés szabadságára vonatkozó 31. cikkében kifejtésre került jogok gyakorlásának keretében lakóhelyét más tagállamba helyezze át, és ott új ingatlant szerez lakhatása céljára, hátrányos adójogi elbánásban részesül azzal összehasonlítva, amelyben az a személy részesül, akinek lakóhelye az érintett tagállamban marad.

Az adórendszer koherenciájának meg?rzése nem igazolhatja ezen eltér? bánásmódot, amennyiben ahhoz, hogy az ilyen igazoláson alapuló érv helytálló legyen, megállapítást kell nyernie az érintett adókedvezmény és az e kedvezmény valamely meghatározott adókivetés által történ? kiegyenlítése közötti közvetlen összefüggésnek, amely jelen esetben nincs így.

Mivel a Szerz?désnek és az EGT?megállapodásnak a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel ellentétes a vitatott szabályozás, e szabályozás külön vizsgálata nem szükséges az EK 56. cikk (1) bekezdésének és az EGT?megállapodás 41. cikkének tekintetében, amelyek a t?ke szabad mozgásáról rendelkeznek.

(vö. 13., 21., 43., 45. pont és a rendelkezés rész 1. pontja)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2006. október 26.(*)

„Tagállami kötelezettségszegés – Adójogszabályok – Az ingatlanok visszesterhes átruházásából származó jövedelem adómentességének feltételei – EK 18. cikk, EK 39. cikk és EK 43. cikk – Az Európai Gazdasági Térséget létrehozó megállapodás 28. és 31. cikke – Az adórendszer koherenciája – Lakásügyi politika”

A C-345/05. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2005. szeptember 21-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: R. Lyal és M. Afonso, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Portugál Köztársaság** (képviselik: L. Fernandes és J. Menezes Leitão, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, R. Schintgen, P. Kriš, G. Arestis (előadó) és L. Bay Larsen bírák,

előtanácsnok: P. Léger,

hivatalvezető: M. Ferreira előtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. március 30-i tárgyalásra,

tekintettel a előtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a előtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével a Bizottság annak megállapítását kéri, hogy a Portugál Köztársaság – mivel

fenntartotta azokat az adójogi rendelkezéseket, amelyek az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességét alárendelik azon feltételnek, hogy az adókötelezett a jövedelmet portugál területen fekvő ingatlan megszerzésébe fektesse be újra – nem teljesítette az EK 18., az EK 39., az EK 43. cikk(1) és az EK 56. cikk (1) bekezdéséből, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o., a továbbiakban: EGT-megállapodás) 28., 31. és 40. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az EGT-megállapodás

2 Az EGT-megállapodás 6. cikke értelmében:

„A joggyakorlat jövőbeni fejleményeinek sérelme nélkül e megállapodás rendelkezéseit, amennyiben a lényegét illetően megegyeznek az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés, valamint az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés megfelelő szabályaival, továbbá az említett két szerződés alapján elfogadott jogi aktusokkal, végrehajtásuk és alkalmazásuk során az Európai Közösségek Bírósága által az e megállapodás aláírásának időpontja előtt hozott vonatkozó határozatoknak megfelelően kell értelmezni.”

3 Az EGT-megállapodás 28. cikke értelmében:

„(1) Az EK-tagállamok és az EFTA-államok között biztosítani kell a munkavállalók szabad mozgását.

(2) A munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését az EK-tagállamok és az EFTA-államok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében.”

(3) A közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok alapján indokolt korlátozásokra is figyelemmel, a munkavállalók szabad mozgása jogot biztosít a munkavállalónak arra, hogy:

a) tényleges állásajánlatokra jelentkezzen;

b) e célból az EK-tagállamok és az EFTA-államok területén szabadon mozogjon;

c) munkavállalás céljából valamely EK-tagállam vagy EFTA-állam területén tartózkodjon az adott állam állampolgárainak foglalkoztatására vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően;

d) egy EK-tagállamban vagy EFTA-államban történő alkalmazását követően az adott állam területén maradjon.

[...]”

4 Az EGT-megállapodás 31. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„E megállapodás rendelkezéseinek keretében tilos az EK-tagállamok vagy az EFTA-államok állampolgárainak egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni képviselőnek, fióktelepnek, leányvállalatnak egy EK-tagállam vagy EFTA-állam valamely EK-tagállamban vagy EFTA-államban letelepedett állampolgára által történő alapítása esetében.

A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen a 34. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáraitra előírt feltételek szerint [...]

A nemzeti szabályozás

5 A 2001. július 3-ai 198/2001 törvényrendelettel módosított, a személyi jövedelemadóról szóló, 1988. november 30-ai 442/88. sz. törvény (Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares) (*Diário da República* I. A sorozat, 152. sz., 2001. július 3., a továbbiakban: CIRIS) 10. §-a értelmében:

„(1) Értéknövekedést képez az a jövedelem, amely, anélkül hogy vállalkozásból vagy foglalkozásból, tőkéből vagy ingatlanból származónak tekintenék őket, az alábbiakból származik:

a) az ingatlanokon meglévő dologi jogok visszerhes átruházásából és minden, a magánvagyonba tartozó ingatlanok önálló jogcímen, tulajdonosa által vállalkozási és szakmai tevékenységre történő felhasználásából;

[...]

(3) A jövedelmeket megszerzettnek kell tekinteni az (1) bekezdésben felsorolt tevékenységek kifejtésének időpontjában, az alábbi albekezdések rendelkezéseinek sérelme nélkül:

a) a vásárlási, eladási vagy csereajánlat esetén a jövedelem megszerzettnek tekintendő a szerződés tárgyát képező ingatlan átszállásának megtörténtével vagy a birtokbavétellel;

b) a magánvagyonba tartozó ingatlan önálló jogcímen, tulajdonosa által vállalkozási és szakmai tevékenységre történő felhasználása esetén a jövedelem csak a szóban forgó ingatlan későbbi visszerhes átruházásakor, vagy más olyan tény bekövetkezésekor tekintendő megszerzettnek, amely hasonló körülmények között az eredmények elszámolásához vezet.

(4) Az alábbiak képezik az IRS [személyi jövedelemadó] alá tartozó jövedelmet:

a) a megszerzés és a vétel költsége közötti különbség, adott esetben az a), b), és c) pontokban, valamint az (1) bekezdésben előírt esetekben a tőkejövedelemnek minősülő rész figyelmen kívül hagyásával;

[...]

(5) Az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszerhes átruházásából származó jövedelem a következő feltételek esetén adómentes:

- a) ha az eladástól számított 24 hónapon belül az átruházásból származó jövedelmet más ingatlan vagy építési telek tulajdonjogának megszerzésére, illetve kizárólag ugyanilyen rendeltetésű építésére, bővítésére vagy átalakítására fordítják, amennyiben az portugál területen található;
- b) ha az átruházásból származó jövedelmet az előző pontban említett jogügyletek kifizetésére fordítják, amennyiben azt a megszerzést megelőző 12 hónapban hajtották végre;
- c) az a) pont rendelkezéseinek alkalmazásához az adókötelezetteknek bizonyítani kell az újbóli befektetésre irányuló szándékát, azt, hogy részleges volt-e, megjelölve az átruházás évére vonatkozó adóbevallásban azt az összeget, amelyet újra befektetni kíván;
- d) ha az előző pontnak megfelelően bevallott összegtől eltérő összeget kíván befektetni, az adókötelezett helyettesítő bevallást köteles benyújtani, jelezve a ténylegesen újra befektetett összeget az a) pontban előírt 24 hónapos időtartam leteltét követő első általános határidőn belül.

6. Az előző bekezdésben meghatározott kedvezmény nem vehető igénybe:

- a) másik ingatlan megszerzésébe történő befektetés esetén, amennyiben 6 hónappal azon határidő letelte után, amelyen belül az újrabefektetést végre kell hajtani, a vevő az ingatlant nem saját vagy a vele közös háztartásban élők lakáskénti használatára rendeli;

[...]

A pert megelőző eljárás

6 A Bizottság azon az állásponton van, hogy az ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem megadóztatásának portugál rendszere, különösen a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése ellentétes a Portugál Köztársaságnak az EK 18., az EK 39., az EK 43. cikkkel és az EK 56. cikk (1) bekezdésével, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 28., 31. és 40. cikkével eredő kötelezettségeivel, és 2003. február 20-i levelével felszólította e tagállamot észrevételei benyújtására e tekintetben.

7 A portugál hatóságok vitatták a Bizottság megállapításait, előadva, hogy a CIRS vitatott rendelkezései nem korlátozzák az alapszabadságokat, nincs hátrányosan megkülönböztető jellegük, és azokat mindenképpen nyomós közérdek igazolja, közelebb a lakhatáshoz való jog védelmének célja vagy a nemzeti adórendszer koherenciájának biztosítása.

8 A Bizottság a portugál hatóságok érvelését nem találta meggyőzőnek, és 2004. július 9-én indokolással ellátott véleményt bocsátott ki, amelyben egyrészt fenntartotta azon érvelését, amely szerint az ingatlanok visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességének feltételeire vonatkozó portugál adójogi szabályozás ellentétes a személyek és a tőke szabad mozgásának elvével, másrészt pedig felhívta a Portugál Köztársaságot a véleményben foglalt teljesítéséhez szükséges intézkedéseknek az értesítéstől számított két hónapon belüli megtételére.

9 A portugál hatóságok az indokolással ellátott véleményre adott válaszukban fenntartották álláspontjukat, amely szerint a szociálpolitikai célok által igazolt nemzeti szabályozás nem ellentétes a közösségi joggal, így a Bizottság a jelen kereset benyújtása mellett határozott.

A keresetről

10 Először emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közvetlen adók

ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez utóbbiak azonban hatáskörüket a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni (lásd a C-334/02. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2004. március 4-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2229. o.] 21. pontját és a C-446/03. sz., Marks & Spencer ügyben 2005. december 13-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-10837. o.] 29. pontját).

11 Szükséges annak vizsgálata, hogy amint azt a Bizottság állítja, a ingatlanok visszterhes átruházásából származó jövedelmek adóztatására vonatkozó portugál szabályozás, különösen a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése ellentétes-e a személyek és a tőke szabad mozgásának az EK 18., az EK 39. és az EK 43. cikkben, valamint az EK 56. cikk (1) bekezdésében, továbbá az EGT-megállapodás 28., 31. és 40. cikkében foglalt elvével.

A személyek szabad mozgásáról

12 E jogalap keretében a Bizottság először azt állítja, hogy a Portugál Köztársaság nem teljesítette az EK 18., az EK 39. és az EK 43. cikkben előírt kötelezettségeit.

13 Az uniós polgárnak – az EK 18. cikkben általános jelleggel megfogalmazott – a tagállamok területén való szabad mozgásához és tartózkodásához való jogát az EK 43. cikk fejti ki a letelepedés szabadsága tekintetében, míg az EK 39. cikk a munkavállalók szabad mozgása tekintetében (a C-470/04. sz. N-ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7409. o.] 22. pontja).

14 Ebből következően mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy az EK 39. és az EK 43. cikkel ellentétes-e a CIRS 10. §-ának (5) bekezdéséhez hasonló nemzeti szabályozás, amely az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességét annak a feltételnek rendeli alá, hogy az adókötelezett a jövedelmet portugál területen fekvő ingatlan megszerzésébe fektesse be újra.

15 A Szerződés munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezései összességének célja, hogy a közösségi tagállamok állampolgárai számára megkönnyítse a Közösség területén belül bármilyen szakmai tevékenység gyakorlását, és azzal ellentétes minden olyan intézkedés, amely az állampolgárokat hátrányosan érinti, amikor ezek más tagállam területén kívánnak gazdasági tevékenységet gyakorolni (a C-464/02. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-7929. o.] 34. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

16 Az olyan rendelkezések, amelyek megakadályozzák vagy visszatartják valamely tagállam állampolgárait attól, hogy a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolva elhagyják származási országukat, e szabadság akadályait képezik, még abban az esetben is, ha a munkavállalók állampolgárságától függetlenül alkalmazandóak (a C-209/01. sz., Schilling és Fleck-Schilling ügyben 2003. november 13-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13389. o.] 25. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ügyben hozott ítélet 35. pontja).

17 Ugyanakkor a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következően a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel, még ha szövegük szerint a fogadó tagállamban a nemzeti elbánásból származó előnyök biztosítására irányulnak is, szintén ellentétes az, hogy e származási tagállam megakadályozza állampolgárai számára a más tagállambeli állás szabad elfogadását és betöltését (a C-385/00. sz. De Groot-ügyben 2002. december 12-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-11819. o.] 79. pontja).

18 Ugyanez irányadó a letelepedés szabadságára. A hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében, bár szövegük szerint e rendelkezések a fogadó tagállamban a nemzeti elbánásból

származó elnyök biztosítására irányulnak azokkal szintén ellentétes, hogy valamely tagállam megakadályozza az állampolgára vagy a joga szerint létrejött társaság számára, hogy más tagállamban telepedjen le (a C-9/02. sz., De Lasteyrie du Saillant ügyben 2004. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2409. o.] 42. pontja és a C-471/04. sz., Keller Holding ügyben 2006. február 23-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-2107. o.] 30. pontja).

19 A jelen ügyben a Portugál Köztársaság eladja, hogy a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése nem hátrányos azon adókötelezett számára, aki a portugál területen kívülre kívánja lakhelyét áthelyezni. Álláspontja szerint e rendelkezés egyszeri adócsökkentést tesz lehetővé, amikor a jövedelmek adózásának általános szabályától eltér. Ezen körülmények között a Bizottság nem állíthatja alappal, hogy az ilyen rendelkezés ellentétes az EK 39. és az EK 43. cikkel.

20 Ezen érvelésnek nem lehet helyt adni. Még ha a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése nem is tiltja meg a Portugáliában jövedelemadó hatálya alá tartozó adókötelezett számára a más tagállamban történő munkavállalást, vagy általánosságban a letelepedéshez való jogának gyakorlását, e rendelkezésnek mindazonáltal e jogok gyakorlásának korlátozására irányuló jellege van, de legalábbis elrettentő hatású azon adóalanyok tekintetében, akik ingatlanukat azért kívánják eladni, hogy a Portugál Köztársaságtól eltérő tagállamban telepedjenek le.

21 Nyilvánvaló, hogy az az adóalany, aki a Portugáliában található, lakhatására szolgáló ingatlan eladása mellett dönt azzal a szándékkal, hogy az EK 39. cikk és az EK 43. cikk szerinti jogának gyakorlása során lakóhelyét más tagállamba helyezze át, és ott új ingatlant szerez lakhatása céljára, hátrányos adójogi elbánásban részesül azzal összehasonlítva, amelyben az a személy részesül, akinek lakóhelye Portugáliában marad.

22 Ezért a jövedelmek adóztatásában megnyilvánuló ilyen különböző bánásmód, amely hatást gyakorolhat a lakóhelyét Portugálián kívülre áthelyezni kívánó adóalany vagyona, jellegénél fogva elrettent az ilyen áthelyezéstől.

23 Ebből következik, hogy a CIRS azon rendelkezései, amelyek az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességét annak a feltételnek rendelik alá, hogy az adókötelezett a jövedelmet portugál területen fekvő ingatlan megszerzésébe fektesse be újra, különösen e jogszabály 10. §-ának (5) bekezdése, alkalmasak az EK 39. és az EK 43. cikkben rögzített, a munkavállalók szabad mozgásának és a letelepedés szabadságának akadályozására.

24 Az állandó ítélkezési gyakorlatból mindenesetre az következik, hogy megengedhetők azok a nemzeti rendelkezések, amelyek alkalmasak a szerződés által biztosított alapszabadságok gyakorlásának akadályozására vagy kevésbé vonzóvá tételére, azzal a feltétellel fogadhatók el, hogy közérdeket célt szolgálnak, alkalmasak e célok megvalósításának biztosítására, és nem haladják meg az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket (a fent hivatkozott De Lasteyrie du Saillant ügyben hozott ítélet 49. pontja és a fent hivatkozott N-ügyben hozott ítélet 40. pontja).

25 E tekintetben a Portugál Köztársaság eladja, hogy az a tény, hogy feltétlen kapcsolat van az eladott és az első ingatlan eladásából származó összeg segítségével megszerzett ingatlan rendeltetésének azonossága között, azt mutatja, hogy a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése igazolást nyer az adórendszer koherenciájára visszavezethető okok által. Valójában közvetlen kapcsolat áll fenn az egy és ugyanazon adóalanyt érintő, ugyanazon rendelkezés keretén belül az adóelny és az adóztatás között.

26 Megjegyzendő egyrészt, hogy a Portugál Köztársaság állítása nem alkalmas annak kizárására, hogy a szóban forgó Köztársaságon kívüli tagállamban szerzett ingatlan ugyanúgy

szolgálhat a korábban Portugáliában lakó adóalany személyes és állandó lakóhelyéül. Másrészt ellentétben azzal, amit a portugál hatóságok lényegében állítanak – feltételezve, hogy ezt az ingatlant az adóalany lakhatására szolgáló, Portugáliában található ingatlan eredményéből vásárolják – ez a szerzés helyettesíti az eladott ingatlant, és az adókötelezett vagyonában az eredetileg birtokolt ingatlan rendeltetésével megegyező rendeltetést tölt be.

27 Ellentétben azzal, amit az alperes állít a jelen ügyben, a CIRS 10. §-ának (5) bekezdéséből másrészt az következik, hogy az adóalanyok juttatott elny és az annak adóztatása közötti feltételezett kapcsolat nem bizonyos. Valójában a jövedelem jövőbeni megadóztatására csak ezen jövedelem esetleges megszerzésének feltétele esetén kerülhet sor. Másrészt amíg az érdekelt lakhatási célból szerez új lakóhelyet portugál területen, mindig érvényesítheti a CIRS 10. §-ának (5) bekezdéséből következő adómentességet.

28 Ilyen körülmények között a portugál hatóságok nem állíthatják, hogy közvetlen összefüggés áll fenn a szóban forgó nemzeti rendelkezés által előírt adókedvezmény és ezen kedvezménynek valamely meghatározott adókiadás általi kiegyenlítése között.

29 A Bíróság valóban elismerte, hogy az adórendszer koherenciájának megőrzése igazolhatja a Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlásának korlátozását. Ahhoz azonban, hogy az ilyen igazoláson alapuló érv helytálló legyen, megállapítást kell nyernie az érintett adókedvezmény és az e kedvezmény valamely meghatározott adókiadás általi történő kiegyenlítése közötti közvetlen összefüggésnek (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Keller Holding ügyben hozott ítélet 40. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), ami a jelen ügyben nem áll fenn.

30 Az előzőekben következően nem lehet helyt adni azon érvelésnek, amely szerint az ingatlan-jövedelmek megadóztatására vonatkozó nemzeti szabályozást objektíven igazolja az adórendszer koherenciája megőrzésének szükségessége.

31 A Portugál Köztársaság azt is állítja, hogy a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése az adókötelezett és a vele közös háztartásban élők megfelelő lakhatása fenntartásának és védelmének biztosítását célozza, ily módon annak lakhatásra irányuló jogát biztosítja, amely alkotmányos kötelezettség.

32 Feltételezve, hogy hivatkozni lehetne erre az érve a személyek szabad mozgása akadályozásának igazolására, meg kell állapítani, hogy a CIRS 10. §-ának (5) cikkében meghatározott, a portugál területen történő újbóli befektetés követelménye mindenképpen meghaladja az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket.

33 Ha az említett nemzeti jogszabály célja a lakhatási jog biztosítása, ezt a célt a nemzeti területen történő ismételt befektetés feltételének előírása nélkül is követni lehetne.

34 E tekintetben a Portugál Köztársaság előadja azonban, hogy a jövedelmeknek a nemzeti területen történő befektetése követelményének eltörlése más tagállamok lakáspolitikájának közvetett finanszírozásához vezethetne.

35 Ezen érvelés, feltételezve annak megalapozottságát, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a vitatott rendelkezés szükséges a követett cél megvalósításához. Ellenkezőleg, a jelen ítélet 31. pontjában említett lakhatáshoz való jog biztosításának célja akkor is elérhető, ha az adókötelezett úgy dönt, hogy lakóhelyét más tagállamba helyezi át, a portugál terület helyett. Ennek következtében, tekintettel az említett célra, a más tagállamok lakáspolitikájának közvetett finanszírozására irányuló feltételezett körülmény nem releváns.

36 Miután nem sikerült megállapítani, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozást, különösen a CIRS 10. §-ának (5) bekezdését nyomós közérdek igazolja, arra a következtetésre kell jutni, hogy az ilyen szabályozás ellentétes az EK 39. és az EK 43. cikkel.

37 Ami a gazdaságilag inaktív személyeket illeti, azonos okokból ugyanez a következtetés adódik az EK 18. cikkre vonatkozó érv tekintetében is.

38 A Bizottság másodsorban eladja, hogy a Portugál Köztársaság nem teljesítette az EGT-megállapodás a munkavállalók szabad mozgására és a letelepedés szabadságára vonatkozó, 28. és 31. cikkéből eredő kötelezettségeit.

39 Amint azt az EGT-megállapodás 6. cikke pontosítja, a megállapodás rendelkezéseit, amennyiben a lényegét illetően megegyeznek a Szerződés megfelelő szabályaival, továbbá az az alapján elfogadott jogi aktusokkal, végrehajtásuk és alkalmazásuk során a Bíróság által az EGT-megállapodás aláírásának időpontja előtt hozott határozatoknak megfelelően kell értelmezni.

40 Másrészt a Bíróság, csakúgy mint az EFTA-Bíróság, elismerte az EGT-megállapodás lényegüket illetően a Szerződés megfelelő szabályaival megegyező rendelkezéseinek egységes módon történő értelmezésének szükségét (a fent hivatkozott Keller Holding ügyben hozott ítélet 48. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Emlékeztetni kell arra, hogy az EGT-megállapodás 28. és 31. cikkében foglalt, a mozgás és a letelepedés szabadságára vonatkozó korlátozásokat megtiltó szabályok megegyeznek az EK 39. és az EK 43. cikkben rögzített szabályokkal.

42 Ilyen körülmények között a Bizottság keresetét megalapozottnak kell tekinteni, amennyiben az az EGT-megállapodás személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek megsértését kifogásolja.

43 Ennek következtében meg kell állapítani, hogy a Portugál Köztársaság – mivel olyan adójogi rendelkezéseket tartott fenn, mint a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése, amelyek az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszerhes átruházásából származó jövedelem adómentességét alárendelik azon feltételnek, hogy az adókötelezett a jövedelmet portugál területen fekvő ingatlan megszerzésébe fektesse be újra – nem teljesítette az EK 18., az EK 39., az EK 43. cikkéből, valamint az EGT-megállapodás 28. és 31. cikkéből eredő kötelezettségeit.

A tőke szabad mozgásáról

44 A Bizottság másrészt annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Portugál Köztársaság nem teljesítette az EK 56. cikk (1) bekezdéséből és az EGT-megállapodás 41. cikkéből eredő kötelezettségeit.

45 Mivel a Szerződés és az EGT-megállapodás a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel ellentétes a vitatott szabályozás, e szabályozás külön vizsgálata nem szükséges az EK 56. cikk (1) bekezdésének és az EGT-megállapodás 41. cikkének tekintetében, amelyek a tőke szabad mozgásáról rendelkeznek (lásd analógia alapján a C-483/99. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 4-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-4781. o.] 56. pontját).

A költségekről

46 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Portugál Köztársaságot, mivel pereszes

lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Portugál Köztársaság – mivel olyan adójogi rendelkezéseket tartott fenn, mint a CIRS 10. §-ának (5) bekezdése, amelyek az adókötelezett vagy a vele közös háztartásban élők állandó lakásául szolgáló ingatlan visszterhes átruházásából származó jövedelem adómentességét alárendelik azon feltételnek, hogy az adókötelezett a jövedelmet portugál területen fekvő ingatlan megszerzésébe fektesse be újra – nem teljesítette az EK 18., az EK 39. és az EK 43. cikkben, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 28. és 31. cikkében eredő kötelezettségeit.**

2) **A Bíróság a Portugál Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások

*Az eljárás nyelve: portugál.